

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ГЛУХІВСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СУМСЬКОГО НАУ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора коледжу

від 26.05.2023 р. № 21-АГП

ІНСТРУКЦІЯ №31

по експлуатації порошкових вогнегасників

1. Призначення порошкових вогнегасників

Порошковий вогнегасник ВП-5(з) (ОП-5(з)) призначений для гасіння твердих, рідких та газоподібних речовин (класу А, В, С). Рекомендуються для гасіння електроустановок з напругою до 1000В.

Вогнегасник ВП-5(з) (ОП-5(з)) не призначений для гасіння пожеж класу D (горіння металів), а також гасіння речовин, горіння яких може відбуватися без доступу повітря (бавовна, піроксилін, нітроклітковини і т. д.). Не слід використовувати порошкові вогнегасники для гасіння обладнання, яке може вийти з ладу при попаданні порошку (комп'ютери, електронне обладнання, електромашини колекторного типу і т.д.).

Порошковими вогнегасниками рекомендується обладнати легкові та вантажні автомобілі, сільськогосподарську техніку, протипожежні щити на хімічних об'єктах, в гаражах, майстернях, офісах, готелях і квартирах.

Порошковий вогнегасник має компактні розміри і може бути зручно розміщений в будь-якому місці приміщення, також його можна прикріпити на стіну за допомогою додаткового кріплення.

Перезарядка вогнегасника проводиться з періодичністю не менше одного разу на два роки. Порошкові вогнегасники, які встановлені на дорожньо-транспортних засобах або які зазнали під час експлуатації дію несприятливих кліматичних і (або) механічних факторів, повинні перезаряджатися не менше одного разу на рік.

2. Вимоги безпеки під час експлуатації порошкових вогнегасників

Під час експлуатації вогнегасників необхідно дотримуватися заходів безпеки, визначених нормативно-правовими актами та нормативними документами з питань охорони праці та експлуатації вогнегасників.

Недозволяється:

- експлуатувати вогнегасники з наявністю вм'ятин, опуклостей або тріщин на корпусі, запірно-пусковому пристрої, накидній гайці, а також у разі порушення герметичності з'єднань вузлів вогнегасника, несправності індикатора тиску та відсутності або пошкодження пломби;
- допускати механічні ушкодження корпусу та запірної арматури вогнегасника;
- розбирати і перезаряджати вогнегасники особам, які не мають права на проведення таких робіт;
- кидати вогнегасник у полум'я під час використання за призначенням та завдавати механічних пошкоджень для приведення його у дію;
- під час експлуатації вогнегасника спрямовувати його насадку (гнучкий рукав або розтруб) у бік людей;
- використовувати вогнегасники для потреб, не пов'язаних з пожежогасінням;
- використовувати вогнегасники за відсутності розтруба або гнучкого рукава (залежно від типу вогнегасника).

Гасіння осередків пожежі, які виникли поза межами приміщень, потрібно здійснювати вогнегасником з навітряного боку.

Під час гасіння пожежі одночасно кількома вогнегасниками не дозволяється здійснювати гасіння струменями вогнегасної речовини, спрямованими назустріч один одному.

Під час гасіння пожежі порошковими вогнегасниками необхідно брати до уваги утворення високої запиленості і, як наслідок, зниження видимості в приміщенні.

3. Загальні відомості про будову порошкового вогнегасника

Порошкові вогнегасники поділяються на закачні та газогенераторні.

Закачні вогнегасники заряджені вогнегасним порошком і закачані інертним газом (азот, вуглекислота).

До конструкції цього вогнегасника входить запірний пристрій, який дозволяє, не прикладаючи особливих зусиль, подавати порошок на полум'я простим натисканням рукою на верхню ручку або, відпускаючи ручку, припиняти його подачу. Перевагою цього типу вогнегасника є встановлений на його голівці індикатор внутрішнього тиску, який показує його працездатність (зелений сектор шкали), на відміну від інших типів вогнегасників.

4. Особливості застосування порошкових вогнегасників

Через значне забруднення порошком не можна застосовувати порошкові вогнегасники для захисту комп'ютерних залів, електронного

устаткування, електричного обладнання з елементами, які обертаються, музейних експонатів тощо.

Порошкова хмара, яка утворюється при гасінні, викликає високу запиленість і різке зниження видимості, особливо в невеликих за площею приміщеннях. У деяких людей може виникати алергічна реакція на компоненти порошку.

Висока дисперсність вогнегасних порошоків зумовлює їх схильність до грудкування та злежування при зберіганні, що може призвести до втрати вогнегасної здатності. Тому при використанні порошоків у вогнегасниках необхідно строго дотримуватися рекомендованого режиму зберігання, а також пам'ятати про терміни перевірки робочого тиску та терміни перезарядки.

5. Принцип гасіння порошкового вогнегасника

Порошковий вогнегасник, або ВП (переносний), використовується для гасіння пожеж, вогнищ загоряння, якщо це початкова стадія загоряння та розповсюдження пожежі, площі, не більше двох квадратних метрів і температурі повітря або навколишнього середовища від мінус п'ятдесяти до плюс п'ятдесяти градусів за Цельсієм.

ВОГНЕГАСНИК ПОРОШКОВИЙ НЕ ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ:

- а) при гасінні речовин, у яких загоряння відбувається без доступу повітря, це магній, алюміній та їх сплави, терміт, натрій, калій, целулоїд та інші аналогічні за хімічним складом елементи;
- б) при гасінні загоряння електроніки, радіо і телевізійної апаратури, так як при попаданні на ці предмети складу для гасіння вогню, електроніка може вийти з ладу;
- в) при гасінні загоряння цінних предметів, антикваріату, книг, картин та інших предметів старовини, які можуть постраждати при застосуванні вогнегасника.

ЩОБ ПРИВЕСТИ В РОБОЧИЙ СТАН ВОГНЕГАСНИК ПОРОШКОВИЙ

(ВП) НЕОБХІДНО ВИКОНАТИ НАСТУПНІ ДІЇ:

- а) вогнегасник порошковий необхідно наблизити на максимальну, але безпечну відстань до вогнища спалаху, для гасіння пожежі, при цьому необхідно врахувати, що максимальна довжина струменя вогнегасної речовини досягає 3 м в довжину;
- б) зірвіть пломбу, розташовану у верхній частині порошкового вогнегасника, на запірно - спусковому пристрої;
- в) на запірно - спусковому пристрої висмикніть чеку з гнізда;
- г) звільніть насадку шланга і направте її на вогнище загоряння;
- д) натисніть на важіль подачі вогнегасної речовини з вогнегасника;
- е) слід почекати три - п'ять секунд, до того моменту, коли вогнегасник буде приведений в готовність;
- ж) як тільки струмінь вогнегасної речовини почне виходити з вогнегасника, направити його для гасіння, на вогнище пожежі чи загоряння.

Якщо порошковий вогнегасник застосовувався у закритому або маленькому приміщенні або просторі, відразу після погашення вогнища займання, необхідно провітрювання приміщення бо в приміщенні можливе утворення загазованості, запиленості простору, що може негативно позначитися на людському здоров'ї.

Розробив:
заступник директора з АГР
Узгоджено:
інженер з охорони праці

В.Ю. Мареев

Н.П. Чернобай